

Motion till riksdagen 2005/06:T321

av **Bengt-Anders Johansson m.fl. (m, fp, kd, c)**

Infrastruktur i Jönköpings län

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en tidigareläggning av väginvesteringar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av järnvägssatsningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att använda PPP-metoden för väg- och järnvägsinvesteringar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens ansvar för flygplatsen Axamos utveckling.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillgången till bredband.

2 Motivering

Trafiken på de svenska vägarna kommer att öka – det visar i princip alla tillgängliga prognoser. Detta kräver en förbättrad infrastruktur både i Jönköpings län och i Sverige i övrigt.

Jönköpings län är ett av de mest framgångsrika länen i landet vad gäller sysselsättning, industriproduktion och småföretagarverksamhet. Skogsproduktionen är stor och jordbruket är en viktig faktor för länets utveckling. Den ökade transportvolymen i stormen Gudruns spår har skapat stora iståndsättningsbehov på många ställen i länet.

Samtidigt är Jönköpings län inte immunt mot utvecklingen på arbetsmarknaden i stort. Uppemot 1,5 miljoner människor står utanför arbetsmarknaden i Sverige, och därav är det i Jönköpings län 10 000 som saknar ett arbete. Bara det senaste året har antalet i länet ökat med 600 vilket klart indikerar att länet har problem.

För att säkra en god utveckling i länet är en god infrastruktur av avgörande betydelse. Mot den bakgrunden är det svårt att förstå det bristande intresse som ägnas Jönköpings län i dessa frågor. Pengar som lovats till viktiga infra-

Fel! Okänt namn på

struktursatsningar har strukits och andra projekt har skjutits på framtiden. Senast inträffade detta i samband med det s.k. Trollhättepaketet.

Förutom ett renodlat tillväxtperspektiv finns det anledning att se på infrastrukturpolitiken även ur ett jämställdhetsperspektiv. Goda kommunikationer har stor betydelse t.ex. för att båda parter i en familj skall kunna arbeta och förena detta med att ta hand om barnen. Möjligheten för både kvinnor och män att starta och driva företag underlättas också av goda kommunikationer. En samlad översyn av hur anslagen för väg- och järnvägsinvesteringar fördelas över landet behöver göras med utgångspunkt i vad som anförts i texten. Detta bör ges regeringen till känna.

3 Vägar

Det är bara att konstatera att investeringarna i det svenska vägnätet inte har nått en acceptabel nivå på flera år nu. Det är beklagligt då bra vägar är en grundförutsättning för en god utveckling i Sverige som helhet och särskilt i en region som Jönköpings län. I förhållande till väglängd har väganlagen varit kraftigt underdimensionerade.

Det som kännetecknar småföretag är att de ofta i samverkan producerar delar som sedan sammansätts till en produkt. Eftersom Jönköpings län till stor del är ett utpräglat småföretagarlän utgör vägarna därför en viktig logistisk länk mellan företagen.

Att staten inte tar hänsyn till den utvecklingspotential som finns i länet, under förutsättning att man får ett tillräckligt bra vägnät, är olyckligt. Vissa av de projekt som tagits bort är dessutom ur olycksstatistisk synvinkel besvärande.

Vidgade arbetsmarknader och möjlighet för företagen att rekrytera arbetskraft även på något längre avstånd är viktigt likaväl som att transporter till och från företagen fungerar.

I södra Sverige har vi ett stort behov av tjälsäkring av vägar. Där är det inte en tjällossning per år utan det är oftast flera. Dagens undermåliga tjälsäkring innebär stora problem för transporter både i industrin och i de areella näringarna. Dels blir vägarna sönderkörda av transporter som måste fram, dels uppstår kostnader när vägar är avlysta och man får skjuta upp transporter eller köra omvägar.

Väg 40:s utbyggnad från Haga till länsgränsen mot Västra Götaland är av stor betydelse för trafiksäkerheten från Jönköping till Göteborg och Gislaved/Halmstad. Det är förvånande att man anslagit medel för utbyggnaden av väg 40 i Västra Götalands län men inte fullföljt projektet med motorvägsstandard hela vägen till Jönköping. Sådana ”stumpar” har en tendens att bli kvar som ett problem under lång tid. Ett fullföljande av denna länk borde kunna prövas med PPP-finansiering. Behovet av vidgade arbets- och studiemarknader är av stor betydelse och borde kunna motivera en PPP-lösning av projektet.

Väg 26 förbi Smålandsstenar och väg 31/33 förbi Tenhult är andra viktiga projekt för att vägtrafiken i länet skall fungera bättre. Likaså är förbifarten på väg 33 söder om Eksjö och väg 47/48 Risbro–Mullsjö viktiga i ett större trafikperspektiv. Dessutom finns flera projekt som är angelägna ur ett mer lokalt perspektiv men som ändå kan ha mycket stor betydelse för länets eller delar av länets utveckling.

4 Järnvägar

Jönköpings län har en god struktur när det gäller järnvägar. Cirka 60 procent av invånarna har mindre än två kilometer till närmaste järnvägsstation och 65 av 85 orter har tillgång till järnväg. Detta betyder att järnvägen redan är utbyggd i stora delar av länet. Vad som behövs är en förstärkning av befintlig kapacitet och förbättrad framkomlighet.

Södra stambanan är en viktig förbindelse för stora delar av länet åt både norr och söder. Anpassningen av banan för hastigheter över 200 km/tim bör ske tidigare än åren 2012–2015 som sägs i plandokumentet. Förstärkning av kapaciteten för både person- och godstransporter behöver ske även på andra delar av stambanan än inom Jönköpings län.

Jönköpingsbanans utbyggnad är viktig för att binda samman de östra delarna av länet med Jönköping. Arbets- och studiependling behöver underlättas även på lite större avstånd i länet, och då är utbyggnaden av denna bana med bland annat fler mötesplatser avgörande för att öka kapaciteten på banan. Dessa åtgärder behöver komma åren 2008–2012.

Den nya combiterminalen i Nässjö har utvecklats till en effektiv och logistiskt lyckad containerterminal. En utbyggnad av en liknande anläggning på Torsviksområdet i Jönköping ser vi som ett nödvändigt komplement för godshanteringen i länet.

Järnvägssträckorna Jönköping–Värnamo respektive Nässjö–Värnamo–Halmstad har stor betydelse i de västra delarna av länet. Den upprustning som funnits med i tidigare planering har strukits, och det betyder stora olägenheter i länet.

Bandelarna Värnamo–Vaggeryd och Nässjö–Vaggeryd bör upprustas i enlighet med besluten i länstransportplanen 1998–2007. De beskrivna förändringarna upplevs som svek av berörda människor, och man undrar varför länet och dess innevånare skall behandlas på detta godtyckliga sätt.

För Götalandsbanans och Europabanans del behöver planerings- och projekteringsarbetet fortsätta, och bland annat bör en PPP-lösning (public-private partnership) för finansiering av Götalandsbanan undersökas. Götalandsbanan kommer att medföra en positiv regional utveckling då transporterna tvärs över Sverige i hög grad kommer att underlättas. Europabanen är ur ett internationellt perspektiv en viktig länk för att avlasta det europeiska vägnätet både person- och godstransporter.

När det gäller Europakorridoren har planeringsarbetet för att skapa en fast förbindelse över Fehrman Bält intensifierats. Trafikministrarna i Tyskland

Fel! Okänt namn på

och Danmark är överens om att utreda utformning, finansiering och miljöfrågor. Det är nu hög tid att Sverige engagerar sig i frågan för att kunna påverka den framtida satsningen på ett tidigt stadium.

5 Flyget

Staten har ett grundläggande ansvar för att säkerställa att flygtrafikinfrastrukturen fungerar i landet. Som det ser ut i dag brister staten i detta ansvar. Det gäller både det materiella ansvaret som ansvaret för investeringar och drift av infrastrukturen på flygområdet.

Jönköping har under senare år utvecklats till ett viktigt frakt- och logistiknav. Det gör att flygplatsen har en ökad strategisk betydelse som komplement i detta nav. I denna del förutsätter vi att staten väger in betydelsen för flygplatsen i längre utvecklingsperspektiv även för frakter.

För Jönköpings läns del gäller att flygtrafiken från Jönköpings flygplats Axamo är under debatt eftersom trafiken minskar. Att helt lägga ner flygplatsen vore ett stort avbräck för länets innevånare och företag. Olika ekonomiska lösningar och satsningar på att förstärka flygtrafiken till nya områden måste prövas i syfte att kunna bibehålla verksamheten. Axamos funktion att generera matartrafik till Arlanda och Kastrup och att kunna komplettera Landvetter bör också tas med i övervägandena när det gäller flygplatsens framtid.

Regeringens budgetförslag om ökat skatteuttag på flygresor kommer naturligtvis att minska resandet vilket kommer att påverka flygplatsen negativt. Det är anmärkningsvärt att regeringen tänker utforma skatten som ett fast belopp per resa vilket får till följd att just lågprisflyget drabbas hårdast. Detta kommer att slå främst mot låginkomsttagare.

6 Bredband till alla

I frågan om bredband har Jönköpings län med alla små och medelstora företag spridda över länets yta inte fått tillgång till den digitala trafik man behöver för att ge alla företag och enskilda den service de behöver för att utvecklas på ett bra sätt.

I dag då många väljer att studera på distans är bredband en förutsättning för att nå ett bra resultat. Även ur ett jämställdhetsperspektiv har distansstudier stor betydelse då många kvinnor på detta sätt kan ta sig ur en dålig ekonomisk situation via studier på hemmaplan som senare kan leda till bättre betalt arbete.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 23 september 2005

Bengt-Anders Johansson (m)

Tobias Krantz (fp)

Margareta Andersson (c)

Maria Larsson (kd)